

## Verslag Raad van Toezicht GGZ Friesland 2021

Het jaar 2021 was voor GGZ Friesland, net als voor andere zorginstellingen in ons land, opnieuw een jaar waar in moeilijke en onzekere omstandigheden zorg moest worden verleend. Met de COVID-19-besmettingen en de preventie maatregelen die wisselend op- en afgeschaald werden, was de druk op de zorgmedewerkers groot en bleek hun toewijding aan hun patiënten keer op keer eveneens groot.

Wij hebben dit als toezichthouders meestal alleen op afstand kunnen aanschouwen. Er heeft één werkbezoek op locatie plaats kunnen vinden bij de dochteronderneming CAGGB in Buitenpost. Verder zijn enkele digitale werkbezoeken georganiseerd. De Auditcommissie en de Commissie Kwaliteit en Veiligheid, die met enige regelmaat medewerkers spreken, moesten dit het afgelopen jaar meestal via het scherm doen. Ondanks dat het fijn is dat er wel contact gelegd kon worden, heeft het gevoel van afstand en het gemis aan verbinding invloed op de wijze waarop wij toezicht konden houden. Maar ook doordat andere prioriteiten gesteld moesten worden en je je als toezichthouder moet verhouden tot het bestuur dat ruimte nodig heeft om de crisis te beheersen en tegelijk, juist ook in deze omstandigheden, de toezichthouder zijn rol moet vervullen. Niet alleen door toezicht te houden, maar ook vanuit diens rollen als werkgever en als adviseur.

Terugkijkend op 2021 zijn we tevreden over het feit dat het gelukt is om alle geplande vergaderingen van de voltallige Raad, alsmede van de Auditcommissie en van de Commissie Kwaliteit en Veiligheid te laten plaatsvinden, waarvan een enkele live. Ook hebben raadsleden op verschillende momenten, vaak digitaal, met medewerkers van de organisatie kunnen spreken en is er tweemaal overlegd met de medezeggenschapsraden van GGZ Friesland. Dit neemt niet weg dat we de afstand als een beperking van ons blikveld hebben ervaren.

Meer nog dan in 2020 moest in 2021 op de werkvloer de aandacht uitgaan naar het zo goed mogelijk continueren van de zorg en het voorkomen van besmettingen. Teams kampten bovendien regelmatig met bezettingsproblemen door uitval van personeel. Knap is dat GGZ Friesland ondanks de COVID-19-besmettingen, griep en andere oorzaken van uitval het ziekteverzuimpercentage wist te beperken en daardoor als tweede eindigde op de jaarlijkse Vernet Health Ranking in de categorie geestelijke gezondheidszorg.

Als we kijken naar het strategisch meerjarenbeleid 'Verder naar voren' heeft de organisatie zeker stappen gezet, zij het niet altijd in de mate die gepland was. De (strakke) planning voor de vorming van regionale teams is losgelaten en heeft een meer natuurlijk verloop gekregen. Als Raad van Toezicht zijn wij in de beweegredenen betrokken en hebben we daar begrip voor. Dat in 2021 opnieuw een HPO-meting is gedaan getuigt van het belang dat het bestuur en de directies hieraan hechten. De uitkomst was lager dan de vorige meting in 2019 (toen gemiddeld 6.9 en nu 6.7), maar biedt weer handvatten om verbeteringen in 2022 op te pakken. Leiderschapstrajecten voor alle leidinggevendenden en een op keuzes gericht strategisch traject liggen in het verschiep waarvoor de plannen al ontwikkeld worden.

Bewonderenswaardig is dat alle bouwplannen, hoe ambitieus ook, volgens de planning in voorbereiding en in uitvoering zijn genomen. Als het gaat over de toekomstige kwaliteit van de zorg voor de patiënten was dit een al lang bestaande wens en noodzaak. De Raad van Toezicht is hier steeds over geïnformeerd en heeft op de geëigende momenten besluiten geaccordeerd. Voor de komende periode moet er worden stilgestaan bij de vraag of alle plannen nog steeds volgens planning realiseerbaar zijn nu de constellatie er zo heel anders uitziet dan op het moment, vóór de COVID-19-pandemie en de ontwikkelingen op het wereldtoneel, waarop de plannen zijn gevormd.

De impact van de pandemie was groot op de financiële gang van zaken. Door kort cyclisch de financiële risico's te monitoren is er altijd zo goed mogelijk zicht geweest op de effecten.

Aan de hand van deze rapportages is de financiële gezondheid van de organisatie een steeds wederkerend punt op de agenda van de Auditcommissie en van de Raad van Toezicht geweest. Het eindresultaat 2021 stemt de Raad van Toezicht gepast tevreden als alle bijzondere en onvoorspelbare omstandigheden van dat jaar in ogenschouw worden genomen. De tekorten in de productie ten gevolge van de COVID-19-pandemie worden maar gedeeltelijk gecompenseerd door de continuïteitsbijdrage. Dat is een probleem waar ggz-instellingen landelijk mee te kampen hebben. Een punt van aandacht voor 2022 en mogelijk verdere jaren is dat verzekeraars de lagere productie van 2020 en 2021 als basis lijken te hanteren voor de contractonderhandelingen. Dit baart de Raad van Toezicht zorgen over de mogelijkheden om zorg te bieden aan mensen die hierop aan gewezen zijn. De overgang naar een ander financieringsmodel: het ZorgprestatieModel (ZPM), werkt extra complicerend. De Raad van Toezicht verbaast zich erover dat ten aanzien van een zo ingrijpende stelselwijziging er zo laat in het voorbereidende jaar nog onduidelijkheden bestonden t.a.v. de doorverzekeraars te stellen eisen. De implementatie kon derhalve pas laat in gang worden gezet. Een probleem waar de meeste ggz-instellingen in Nederland mee te kampen hebben. We verwachten dat verzekeraars hier enige ruimte in tijd én budget voor zullen vrij maken. Daarnaast heeft GGZ Friesland ervoor gekozen om het XM-Care-systeem te vervangen door een systeem van Topicus. Dit maakt dat de implementatie, die vooral in 2022 handen en voeten moet krijgen, met meer dan normale belangstelling door ons gevolgd zal worden.

De Commissie Kwaliteit en Veiligheid wordt bemenst door Hilda Rijnhart en Rick Mentjox. Deze Commissie is in 2021 vijfmaal bijeen geweest in de aanwezigheid van de Raad van Bestuur, de Geneesheer-directeur, de bestuurssecretaris RvB en andere gasten. Waar mogelijk zijn zorgprofessionals, stafmedewerkers en directeuren al dan niet digitaal te gast geweest in de vergaderingen. Besproken zijn onder meer kwaliteitsindicatoren (zoals gegevens m.b.t. dwang en drang, cliënttevredenheid, incidentmeldingen), auditrapportages, jaarverslagen van de klachtencommissie en van dwang en drang, en actuele onderwerpen zoals uiteraard de ontwikkelingen rond Covid-19 en de Wet verplichte ggz.

2

De Auditcommissie bestond tot 1 september uit Ger Jaarsma, voorzitter, Paul van Rooij en Erik de Boer. Vanaf 1 september is Ger Jaarsma uit deze commissie getreden en is Erik de Boer de voorzitter. Deze commissie heeft in 2021 vijfmaal vergaderd in aanwezigheid van de Raad van Bestuur, de Directeur Financiën en, waar opportuun, van de externe accountant. Besproken zijn de financiële rapportages, de jaarrekening 2020 en begroting 2022, de IT-investeringen en IT-security. Daarnaast zijn onder meer de voortgang van de vastgoedplannen, het treasuryjaarplan en het treasurystatuut aan de orde gekomen.

De Remuneratiecommissie heeft in het voorjaar de jaargesprekken gevoerd met de bestuurders. Hiervoor is, op verzoek van de Raad, feedback ingebracht door leden van het directieteam en de ondernemingsraad. Daarnaast heeft de commissie de Raad geadviseerd over een aanpassing in de arbeidsovereenkomst met de heer Dhondt, over de klassenindeling bezoldiging en de bezoldiging van de leden van de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht heeft zes reguliere vergaderingen gehouden waarin de reguliere verantwoordingsrapportages zijn besproken. Ook de toekomstige ontwikkelingen in de ggz, samenwerkingsrelaties en de voortgang van de verschillende vastgoedplannen zijn daarbij aan de orde geweest. Daarnaast zijn de formele besluiten voorgelegd waarop de Raad zijn goedkeuring moet geven. Onderwerpen daarbij zijn de verkoop en aankoop van onroerend goed, de financiering van het vastgoed, de jaarstukken 2021, begroting 2022, de benoemingen (van leden Raad van Toezicht), en de beloning van de leden van de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht houdt zich aan de Wet Normering Topinkomens 2018. De bezoldiging van de bestuurders is conform Ministeriële Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg- en welzijnssector 2017 waarbij een

klassenindeling is gehanteerd conform de *Instructie vaststelling bezoldigingsklasse zorginstellingen en jeugdhulp* van het Ministerie van VWS. De RvT volgt in 2021 wederom het advies van de NVTZ zoals verwoord in de nota “Advies honorering raden van toezicht in zorg en welzijn 2017” om in plaats van de maximaal mogelijke WNT-percentages 12% te hanteren voor de voorzitter van de Raad van Toezicht en 8% voor de leden van de Raad van Toezicht met een maximale honorering voor de gehele Raad van Toezicht van 52% van het vastgestelde WNT maximum ongeacht het aantal leden van de Raad van Toezicht.

Verschillende leden van de Raad van Toezicht nemen op uitnodiging van de organisatie deel aan belangrijke bijeenkomsten in de organisatie. Voorbeelden zijn het eindejaarsevent waarin verschillende workshops worden gegeven door medewerkers van GGZ Friesland en de voor- en najaarsconferentie. In 2021 waren al deze bijeenkomsten digitaal.

De Raad van Toezicht beschouwde ook in 2021 “good governance” als de basis van zijn functioneren. De Raad van Toezicht is zich er van bewust dat ‘toezicht houden’ een vak is dat, naast inzet, overzicht en integriteit, een hoge mate van deskundigheid vraagt. De leden van de raad van toezicht hebben deelgenomen aan verschillende opleidingen en workshops van externe aanbieders om hun kennis zoveel mogelijk actueel te houden. Daarnaast belegt de Raad van Toezicht steeds naast zijn reguliere vergaderingen, ook in 2021, informele bijeenkomsten die zijn gericht op het vergaren van meer kennis over de ggz en de ontwikkelingen die zich op dit terrein voordoen alsmede over de gang van zaken binnen GGZ Friesland. In 2021 was dat een bijeenkomst in januari 2021 waarin we gezamenlijk een incompany cursus ‘Toezicht op vastgoed’ hebben gevolgd, samen met de Raad van Bestuur en de Directeur Bouw. In oktober heeft de Raad van Bestuur de Raad van Toezicht meegenomen in landelijke ontwikkelingen betreffende de geestelijke gezondheidszorg in relatie tot de focus die binnen GGZ Friesland gelegd moet worden.

In juni 2021 heeft de Raad van Toezicht haar jaarlijkse zelfevaluatie uitgevoerd, dit keer onder externe begeleiding. De raad heeft o.a. geconcludeerd dat ze in de vergaderingen de balans tussen “terugkijken” en “vooruitkijken” nog wat meer in evenwicht wil brengen.

3

De ggz-sector bevindt zich in 2021 nog in een overgang naar een nieuw zorglandschap en heeft nog steeds, zoals aan het begin van dit verslag reeds aangegeven, te maken met (soms ingrijpende) omstandigheden. De organisatie heeft hierdoor voortdurend te maken met veel onzekerheden, waardoor besturen en toezichthouden uitdagend is. De Raad van Bestuur van GGZ Friesland is transparant naar de Raad van Toezicht in zijn afwegingen. De Raad van Toezicht heeft waardering voor de wijze waarop de bestuurders hun werk hebben gedaan. Daarbij heeft de Raad van Toezicht gezien hoe de Raad van Bestuur zich, onder de soms lastige omstandigheden, heeft ingespannen om de verbinding in de organisatie te behouden en sturing te geven aan de organisatie.

Voor het personeel dat zich onverminderd heeft ingespannen de patiënten te bieden wat zij nodig hebben heeft de Raad van Toezicht grote waardering. De Raad van Toezicht kreeg in het verslagjaar meerdere signalen dat de kwaliteit van de zorg, ondanks COVID-19, wel op een goed peil is gebleven. Dit is onder andere gebleken uit de verlenging van het HKZ-certificaat en de gesprekken met de medezeggenschapsraden. Het is de Raad van Toezicht gebleken dat er door de bestuurders waar nodig alert wordt gereageerd op aandachtspunten in de kwaliteit van de zorgverlening.

In 2021 hebben wat verschuivingen binnen de Raad plaatsgevonden. Per 1 september is Ger Jaarsma benoemd tot vice-voorzitter en als voorzitter van de remuneratiecommissie. Erik de Boer heeft het stokje als voorzitter van de Auditcommissie overgenomen. Houkje Rijpstra heeft aangekondigd per 31 december 2021 haar lidmaatschap van de Raad te beëindigen i.v.m. aanvaarding van een baan die hiermee niet te verenigen is. Het is passend om ook hier onze dank voor haar inzet, ook al was deze relatief kort, te uiten. De Raad heeft besloten deze plek voorsnog niet in te vullen. Hij vond dit gelet op de financiële situatie van

de organisatie een juist signaal en was ook van mening dat bij de resterende leden de verschillende aandachtsgebieden goed ingevuld waren en de verankering in de Friese provincie ook voldoende geborgd is. Tot slot is Elly van 't Hof herbenoemd voor haar tweede termijn en opnieuw tot voorzitter van de Raad . Paul van Rooij is voor zijn tweede termijn herbenoemd.

De Raad van Toezicht

De samenstelling van de Raad van Toezicht in 2021 is aldus:

**Voorzitter [per 01-01-19]**

**Mevr. Mr. E.E. van 't Hof MBA**

Hoofd- en nevenfuncties:

- Lid Raad van Toezicht van Stichting Aafje Thuiszorg Huizen Zorghotel
- Voorzitter Raad van Commissarissen Synaeda B.V.
- Voorzitter Raad van Commissarissen CAGGB B.V.

Eerste benoeming 11 september 2017

Termijn: 4 jaar

Aftreden/herkiesbaar: september 2021

Herbenoemd: 1 september 2021

Aftreden: september 2025

**Dhr. drs. ing. G. Jaarsma**

Hoofd- en nevenfuncties:

- Voorzitter Nederlandse Ondernemersvereniging voor Afbouwbedrijven (NOA) tot september 2021
- Voorzitter Pensioenfederatie vanaf september 2021
- Voorzitter Stichting PayOK
- Voorzitter Raad voor Certificering SRCM
- Voorzitter Raad van Commissarissen van Omrop Fryslân
- Voorzitter Toetsingscommissie Vangnet Participatiewet (Ministerie Sociale Zaken en Werkgelegenheid)
- Lid Overleg Orgaan Employer Support Reservisten (Ministerie van Defensie)
- Vicevoorzitter Raad van Commissarissen van Caparis NV
- Voorzitter Raad van Toezicht ROC Friese Poort
- Lid Raad van Commissarissen Synaeda B.V.
- Lid Raad van Commissarissen CAGGB B.V.

Eerste benoeming 1 januari 2019

Termijn: 4 jaar

Aftreden/herkiesbaar: december 2022

**Dhr. Ir. P.M. van Rooij**

Hoofd- en nevenfuncties:

- Directeur van de Landelijke Huisartsen Vereniging
- Bestuurslid Nationaal Regieorgaan Praktijkgericht Onderzoek SIA
- Lid ledenraad Vogelbescherming Nederland
- Bestuurslid [voorzitter] van de stichting PROFclass beëindigd per 21 maart 2021
- Voorzitter van de stichting Medicatie Verificatieorganisatie Apotheekhoudenden
- Bestuurslid van de stichting Werkgelegenheid Geneeskundigen
- Lid Raad van Commissarissen Synaeda B.V.
- Lid Raad van Commissarissen CAGGB B.V.

Eerste benoeming 11 september 2017

Termijn: 4 jaar

Aftreden/herkiesbaar: september 2021

Herbenoemd: 1 september 2021  
Aftreden: september 2025

**Mevr. Ir. H. Rijnhart**

Hoofd- en nevenfuncties:

- Datamanager/Projectleider en Research Medisch Centrum Leeuwarden
- Lid Raad van Commissarissen Synaeda B.V.
- Lid Raad van Commissarissen CAGGB B.V.

Eerste benoeming 15 november 2016

Termijn: 4 jaar

Aftreden/herkiesbaar: november 2020

Herbenoemd: 15 november 2020

Aftreden: november 2024

**Dhr. drs. R. Mentjox**

Hoofd- en nevenfuncties:

- Lid klachtencommissie GGZ Centraal
- Eigenaar Mentjox-Zorgconsult
- Lid Raad van Commissarissen Synaeda B.V.
- Lid Raad van Commissarissen CAGGB B.V.

Eerste benoeming 25 februari 2019

Termijn: 4 jaar

Aftreden/herkiesbaar: februari 2023

**Mevr. drs. H. Rijpstra**

Hoofd- en nevenfuncties:

- Adviseur/zzp'er in duurzaamheid
- Adviseur Raad van Toezicht Fryske Akademy
- Lid Raad van Toezicht Welcome to the Village
- Lid Comité van Aanbeveling Skûtsjemuseum Earnewâld
- Lid van de Raad van Commissarissen van Lefier [woningcorporatie in Drenthe en Groningen]
- Lid Raad van Commissarissen Synaeda B.V.
- Lid Raad van Commissarissen CAGGB B.V.

Eerste benoeming 1 september 2020

Termijn: 4 jaar

Aftreden/herkiesbaar: september 2024

Afgetreden: 31 december 2021

**Dhr. E.A. de Boer MBA**

Hoofd- en nevenfuncties:

- Hoofd Enterprise Risk Management Univé Verzekeringen
- Vice-voorzitter Raad van Toezicht Nij Smellinghe
- Lid Raad van Commissarissen Caparis
- Lid Raad van Commissarissen Synaeda B.V.
- Lid Raad van Commissarissen CAGGB B.V.

Eerste benoeming 1 september 2020

Termijn: 4 jaar

Aftreden/herkiesbaar: september 2024